

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 16. oktoober 2020
(OR. en)

EUCO 15/20

CO EUR 11
CONCL 7

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (15. ja 16. oktoober 2020) – Järeldused

---

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

I. COVID-19

1. Euroopa Ülemkogu hindas praegust enneolematut ja väga tõsist muret põhjustavat epidemioloogilist olukorda.
2. Ülemkogu tervitas seni tehtud edusamme COVID-19 vastase võitluse üldisel koordineerimisel ELi tasandil, sealhulgas soovitusi, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele. Ülemkogu kutsus nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles jätkama üldisi koordineerimisalaseid jõupingutusi, võttes aluseks parimad olemasolevad teadusandmed, eelkõige seoses karantiineeskirjadega, piiriülese kontaktsete isikute jälgimisega, testimisstrateegiatega, testimismeetodite ühise hindamisega, testide vastastikuse tunnustamisega ja ELi territooriumile mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramisega. Euroopa Ülemkogu tuleb selle küsimuse juurde regulaarselt tagasi.
3. Tervitades ELi tasandi tööd vaktsiinide väljatöötamisel ja levitamisel, rõhutab Euroopa Ülemkogu veel kord vajadust tugeva loaandmis- ja järelevalveprotsessi, ELis vaktsineerimisalase suutlikkuse loomise ning vaktsiinidele õiglase ja taskukohase juurdepääsu andmise järele. Ühtlasi innustab Euroopa Ülemkogu tegema edasist koostööd ülemaailmsel tasandil.

II. ELI JA ÜHENDKUNINGRIIGI SUHTED

4. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2020, ja märgib murega, et liidule peamist huvi pakkuvates küsimustes ei ole endiselt tehtud piisavalt edusamme, et jõuda kokkuleppele.
5. Euroopa Ülemkogu kinnitab uuesti liidu kindlat soovi seada Ühendkuningriigiga sisse võimalikult lähedane partnerlus, tuginedes 25. veebruari 2020. aasta läbirääkimisjuhiste, järgides samal ajal varem kokkulepitud Euroopa Ülemkogu suuniseid ning avaldusi ja deklaratsioone, eriti neid, mis esitati 25. novembril 2018, eelkõige seoses võrdsete tingimuste, haldamise ja kalandusega.

6. Seda arvesse võttes kutsub Euroopa Ülemkogu liidu pealäbirääkijat üles jätkama eelseisvatel nädalatel läbirääkimisi ning kutsub Ühendkuningriiki üles astuma vajalikud sammud, et teha kokkuleppele jõudmine võimalikuks.
7. Seoses Ühendkuningriigi valitsuse esitatud siseturu seaduse eelnõuga tuletab Euroopa Ülemkogu meelde, et väljaastumisleping ja selle protokollid tuleb rakendada täielikult ja õigel ajal.
8. Euroopa Ülemkogu kutsub liikmesriike, liidu institutsioone ja kõiki sidusrühmi üles tõhustama oma tööd seoses ettevalmistatuse ja valmisolekuga kõikidel tasanditel ja igasuguse tulemuse jaoks, sealhulgas võimaluseks, et kokkulepet ei sünni, ning kutsub eelkõige komisjoni üles õigel ajal kaaluma ELi huvides olevate ühepoolsete ja ajaliselt piiratud eriolukorra meetmete võtmist.
9. Euroopa Ülemkogu jätkab selle küsimuse käsitlemist.

III. KLIIMAMUUTUSED

10. Selleks et saavutada eesmärk muuta EL 2050. aastaks kliimanetraalseks kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, peab EL suurendama oma ambitsiooni eelseisvaks kümnendiks ning ajakohastama oma kliima- ja energiapoliitika raamistikku. Sellega seoses arutas Euroopa Ülemkogu komisjoni teatist „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine“, sealhulgas väljapakutud eesmärki vähendada aastaks 2030 heitkoguseid vähemalt 55 % ning selle ambitsiooni saavutamiseks vajalikke meetmeid.
11. Tuletades meelde oma varasemaid järeldusi, leiab Euroopa Ülemkogu, et EL peaks ajakohastatud eesmärgi saavutama ühiselt võimalikult kulutõhusal viisil. Selles jõupingutuses osalevad kõik liikmesriigid, võttes arvesse riikide olusid ning õiglus- ja solidaarsuskaalutlusi. Uude 2030. aasta eesmärki ja kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisse peavad panustama kõik asjakohased ELi õigusaktid ja poliitikavaldkonnad, tagades samal ajal võrdsed võimalused ja vältides kasvuhoonegaaside heite ülekandumist.

12. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu üles seda tööd jätkama. Ülemkogu kutsub komisjoni üles pidama liikmesriikidega põhjalikke konsultatsioone, et hinnata konkreetseid olukordi ja pakkuda rohkem teavet mõju kohta liikmesriikide tasandil. Euroopa Ülemkogu tuleb selle küsimuse juurde tagasi oma kohtumisel detsembris, et leppida kokku uues heitkoguste vähendamise eesmärgis aastaks 2030 ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile ELi ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panuse esitamises enne aasta lõppu.
13. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki teisi konventsiooniosalisi üles esitama samuti oma ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panuse. Ülemkogu rõhutab, kui tähtis on jõuline koordineeritud tegevus aktiivse Euroopa kliimadiplomaatia kaudu, eesmärgiga ühendada ülemaailmsel tasandil jõud kliimamuutuste vastase võitluse jätkamiseks.

IV. VÄLISSUHTED

Suhted Aafrikaga

14. EL peab äärmiselt oluliseks tugevdada oma strateegilisi suhteid Aafrikaga ja oma partnerlust Aafrika Liiduga, mis põhinevad jätkuvalt ühistel huvidel ja ühisel vastutusel. Aafrika on Euroopa Liidu jaoks enesestmõistetav partner tulenevalt meie geograafilisest, ajaloolisest ja kultuurilisest lähedusest ning meie ühistest väärtustest ja kohustustest. Muutuv ülemaailmne olukord ning paljud lühi- ja pikaajalised väljakutsed, millega mõlemad maailmajaod silmitsi seisavad, rõhutavad meie poliitiliste suhete ja koostöö süvendamise ja uuendamise tähtsust kõikides valdkondades.
15. Praeguses kontekstis on äärmiselt tähtis solidaarsus ja tihe koostöö COVID-19 pandeemiaga võitlemisel, sealhulgas vaktsiinide väljatöötamisel ja levitamisel. Euroopa Ülemkogu on pühendunud tervisesüsteemide jaoks antava ELi toetuse tugevdamisele ning partnerite valmisoleku ja reageerimissuutlikkuse parandamisele.

16. Et aidata tulla toime COVID-19 pandeemia mõjuga, on Euroopa Ülemkogu pühendunud Aafrika riikide puhul rahvusvaheliste võlakergenduslaste jõupingutuste edendamisele, tegutsedes koordineeritud viisil asjakohaste mitmepoolsete raamistike alusel, ning palub nõukogul valmistada sellega seoses ette ühine lähenemisviis 2020. aasta novembri lõpuks.
17. Kuid väljakutsete kõrval on ka võimalusi. EL on Aafrika suurim kaubandus-, investeerimis- ja arengupartner. Sellel alusel saame me teha rohkem, et kasutada ära meie suhete tohutut potentsiaali. Paralleelselt oma rohe- ja digipöördega soovib EL laiendada partnerlust Aafrikaga seoses selle majanduse ümberkujundamisega. Sellega seoses arutas Euroopa Ülemkogu oma kavatsust töötada koos oma Aafrika partneritega ja suurendada investeringuid, tehes üheskoos tööd laiaulatusliku ning eri sektoreid, tasandeid ja sidusrühmi hõlmava investeerimisprogrammiga. Euroopa Ülemkogu peab edasise koostöö ja investeerimise seisukohast võtmetähtsusega sektoriteks digi- ja teadmispõhist majandust, taastuvenergiat, transporti, tervist ja põllumajanduslikke toidutootmissüsteeme. Peale selle, tuletades meelde strateegilist tegevuskava ja nõukogu 30. juuni 2020. aasta järeldusi, on peamisteks ELi koostöö valdkondadevahelisteks teemadeks universaalsed väärtused, mittediskrimineerimine ning kõigi võrdsed õigused ja võrdsed võimalused, naiste mõjuvõimu suurendamine, noorte kaasamine, haridus ja oskused, sotsiaalne, keskkonnaalane ja majanduslik kestlikkus ning hea valitsemistava ja õigusriik. Samuti on väga tähtis majandusintegratsiooni toetamine piirkondlikul ja kogu kontinendi tasandil ning kontinentidevahelise majandusintegratsiooni edendamise toetamine.
18. Pikaajaline rahu, julgeolek ja stabiilsus Aafrikas on üks ühine eesmärk ja kestliku arengu põhitingimusteks. EL on valmis jätkuvalt toetama Aafrika rahu-, julgeoleku-, hea valitsemistava ja inimõiguste edendamise alaseid jõupingutusi. EL soovib samuti kaasata Aafrika partnereid liikuvuse ja kõikide rändeaspektide, sealhulgas seadusliku rände, ebaseadusliku rände vastase võitluse, tagasivõtmise ja rändajate smugeldamise võrgustike vastase võitluse käsitlemisse nii mõlemal kontinendil kui ka nende vahel. Vastastikku kasulik partnerlus eeldab tasakaalustatud, sidusat ja terviklikku lähenemisviisi, mis tugineb solidaarsuse, partnerluse ja jagatud vastutuse põhimõtetele.

19. Euroopa Ülemkogu kutsub üles tegema Aafrikaga tõhusamat koostööd ülemaailmsel areenil üldiste mitmepoolsete lahenduste edendamiseks. Aafrika partneritega peetavad konsultatsioonid ühiste prioriteetide üheskoos kindlaksmääramiseks on väga olulisel kohal. Ühendades jõud, suudame me paremini kaitsta meie ühiseid huve üha keerukamas ja ebakindlamas maailmas. See eeldab meilt suuremat ühtsust seisukohtades, mis me ülemaailmsel areenil võtame, ning suuremat otsusekindlust ja tulemuslikkust meie ühise mõjuvõimu kasutamisel, sealhulgas mitmepoolsetel foorumitel. Euroopa Ülemkogu jääb ootama eelseisvaid poliitilisi kohtumisi Aafrika Liiduga, et viia partnerlus kõrgemale tasandile.

Lõunanaabrus

20. Käesoleval aastal on Barcelona protsessi 25. aastapäev ning Euroopa Ülemkogu korraldab detsembris strateegilise arutelu lõunanaabruse teemal.

Valgevene

21. Euroopa Ülemkogu kinnitab nõukogu 12. oktoobri 2020. aasta järeldused ning väljendab seoses Valgevene võetud vastumeetmetega oma solidaarsust Leedu ja Poolaga. Ülemkogu mõistab hukka jätkuva vägivalda rahumeelsete meeleavaldajate vastu.

Türgi

22. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas oma 1.–2. oktoobri 2020. aasta järeldusi ning mõistab hukka Türgi järjekordse ühepoolse ja provokatiivse tegevuse Vahemere idaosas, sealhulgas hiljutise uurimistegevuse. Euroopa Ülemkogu kutsub tungivalt üles pidama kinni ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest 550 ja 789, rõhutab Varosha staatuse tähtsust ja rõhutab veelkord oma täielikku solidaarsust Kreeka ja Türgiga.
23. Euroopa Ülemkogu kutsub Türgit tungivalt üles selle tegevuse lõpetama ja tegema tööd pingete leevendamiseks järjekindlal ja püsival viisil. Ülemkogu jätkab selle küsimuse käsitlemist, et võtta järelmeetmeid oma 1.–2. oktoobri 2020. aasta järeldustele.

Lend MH17

24. Euroopa Ülemkogu kutsub Venemaa Föderatsiooni üles jätkama seoses lennu MH17 allatulistamisega kolmepoolseid läbirääkimisi Austraalia, Madalmaade ja Venemaa Föderatsiooni vahel. Rohkem kui kuus aastat pärast seda traagilist sündmust väärivad 298 ohvrit ja nende omaksed õigusemõistmist. Euroopa Ülemkogu toetab kõiki jõupingutusi tõe, õiguse ja vastutuse kehtestamiseks kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2166.
-